

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea septembrie 2024 - ianuarie 2025**

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecătorești a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1028

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: - nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: - nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: - nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: - nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 8 puncte.

Motivare:

Lectura hotărârilor puse la dispoziția comisiei evidențiază preocuparea candidatului de a prezenta, în cuprinsul hotărârilor, aspectele necesare pentru înțelegerea raportului juridic litigios dedus judecății, cât și pentru identificarea argumentelor de fapt și de drept care sprijină soluția pronunțată în cauză.

Candidatul dovedește capacitatea de a identifica problematica juridică din dosarele care îi sunt deferite spre soluționare, fiind constatată o tendință de prezentare laborioasă, aproape exhaustivă, în cuprinsul considerentelor, a tuturor împrejurărilor de fapt sau de drept pe care le implică litigiul dedus judecății.

Candidatul dezvoltă raționamente și argumente juridice proprii convingătoare în susținerea soluției pronunțate ca instanța de control, realizând încadrarea juridică adecvată și răspunzând motivelor de apel sau recurs, după caz, precum și apărărilor invocate.

Din cuprinsul hotărârilor se remarcă nivelul analitic ridicat, candidatul fiind preocupat inclusiv de explicarea unor instituții juridice care sunt incidente în litigiu, pentru o mai bună înțelegere a argumentelor de drept reținute în sprijinul soluției adoptate.

Deși din analiza hotărârilor redactate de acest candidat se poate observa spiritul analitic pronunțat, raportat la capacitatea de sinteză, în special în ceea ce privește partea din hotărâre destinată a reda etapele anterioare ale litigiului, aceasta este destul de firav exersată, în general fiind preluate aproape exhaustiv considerentele primei instanțe, precum și susținerile părților din calea de atac și întâmpinare iar uneori redate aproape integral și susținerile orale ale părților, fără o minimă sintetizare a acestora. Exemplificativ în acest sens, pot fi menționate hotărârile nr. 1, 2, 3, 4, 5 trimise de candidat sau hotărârile nr. 11, 12, 19, 20, 26 dintre cele selectate de comisie.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Sub rezerva aspectelor semnalate la lit.a) legate de redarea aproape exhaustivă și cu un grad redus de sintetizare a istoricului litigiului, succesiunea argumentelor redate în susținerea soluției este, de regulă, bine aleasă, legătura dintre acestea fiind lesne identificabilă, astfel că, privită în integralitatea sa, motivarea constituie un ansamblu unitar, coerent gestionat și structurat.

Impresia creată este una de echilibru și unitate a demonstrației juridice, succesiunea argumentelor este bine conturată, raționamentele utilizate susținându-se unele pe altele și, finalmente, soluția pronunțată.

Limbajul utilizat este unul accesibil iar frazele lungi sunt evitate aspect ce facilitează comprehensibilitatea hotărârii. Raționamentul juridic este, de cele mai multe ori, facil de identificat, chiar și în acele hotărâri care se caracterizează printr-o abordare laborioasă în care întinderea considerentelor este semnificativă.

În anumite hotărâri însă, calitatea acestora este afectată de stilul mai degrabă pregnant analitic și mai puțin sintetic, corespunzător stilului de redactare însușit de candidat. Alteori, coerența expunerii este afectată de redarea integrală a unor dispoziții legale, chiar dacă numai o parte din acestea interesează în concret problematica juridică a litigiului, sau de explicarea modului în care operează efectul devolutiv al apelului (aspect regăsit în suficiente hotărâri), chiar dacă din hotărâre nu rezultă ca părțile ar fi avut poziții procesuale divergente asupra acestui aspect (exemplificativ hotărârile nr. 1, 2, 7, 8 trimise de candidat sau hotărârile nr. 2, 4, 6, 10 selectate de comisie)

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Candidatul demonstrează un stil propriu de redactare, caracterizat în principal pe o abordare analitică și explicativă, precum și prin preocuparea de a utiliza argumente convingătoare care să confere hotărârii greutate. Din analiza hotărârilor judecătorești redactate de candidat rezultă că argumentele de fapt și cele juridice care susțin soluția adoptată se evidențiază prin claritate și logică, dar și de o cursivitate firească ce asigură înțelegerea raționamentului instanței.

Limbajul folosit îmbină termenii de specialitate juridică cu limbajul comun, astfel încât hotărârile pot fi înțelese și de persoanele fără pregătire de specialitate.

Candidatul este preocupat de a răspunde analitic motivelor invocate de părți în căile de atac exercitate, precum și apărărilor formulate prin întâmpinare, în general, motivările fiind convingătoare, apte să genereze încredere în calitatea actului de justiție înfăptuit.

Pe de altă parte, în unele hotărâri se observă o tendință de examinare în detaliu a fiecărui aspect juridic pe care îl propune litigiul, afectează uneori claritatea argumentației, mai ales în acele situații în care, în construcția raționamentului instanței, sunt inserate pasaje consistente din texte de lege sau din decizii obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (exemplificativ hotărârile nr. 7, 10 trimise de candidat).

După cum s-a arătat deja, prezentarea uneori exhaustivă și fără o abordare sintetică a cadrului procesual și a istoricului procesului al litigiului este de natură a afecta și ea, într-o oarecare măsură, unitatea calitativă a hotărârii în ansamblul său. În schimb, se cuvine a se reține că motivarea propriei soluții adoptate se încadrează în standardele profesionale de exigență din perspectiva caracterului clar și logic al argumentației.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Din lectura hotărârilor judecătorești motivate de candidat se observă grija manifestată constant pentru detalii, acesta fiind preocupat să răspundă clar și exhaustiv cererilor și apărărilor părților, cu argumente fundamentate atât de probele administrate cât și pe dispozițiile legale sau principiile generale de drept. Astfel cum comisia a evidențiat deja, candidatul urmărește înfăptuirea unui act de justiție de calitate, întemeiat pe identificarea și analiza aspectelor esențiale ale judecății, precum și pe argumentarea clară și coerentă a hotărârilor.

Argumentația folosită include, după caz, referiri la probele administrate - astfel încât temeiul factual al hotărârii să fie configurat cât mai convingător - și la dispozițiile legale sau principiile și regulile de drept aplicabile. Se remarcă chiar o tendință a candidatului de a explica unele instituții de drept, anterior prezentării argumentelor care conduc înspre încuviințarea sau respingerea cererilor părților, tocmai pentru ca acestea să fie cât mai bine înțelese.

În ceea ce privește maniera în care candidatul se raportează la probele administrate, cu excepția unor cazuri izolate, în care referirile la probe, principii sau reguli de drept au sumare, comisia constată că, de regulă, referirile sunt îndeajuns de complete și lămuritoare, fiind indicate, în concret și coroborat, probele în temeiul cărora a fost reținută o anumită situație de fapt.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Maniera de argumentare din punctul de vedere al logicii juridice, corespunde stilului de redactare dezvoltat de candidat și care se desprinde din lectura hotărârilor examinate de comisie. Argumentația juridică folosită de acest candidat are ca punct de plecare starea de fapt și identificarea dispozițiilor legale incidente în

cauză, uneori cu explicarea rațiunii anumitor reglementări, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și de drept care au fost avute în vedere de instanță la pronunțarea hotărârii.

Raționamentele juridice folosite de candidat sunt de natură să faciliteze înțelegerea situației juridice deduse judecății precum și justificarea soluției adoptate, chiar și atunci când problematica procesului este una complexă.

Stilul de redactare evidențiat deja *supra*, la lit.a) și b) este de natură uneori a afecta coerența argumentației din punct de vedere al logicii juridice, tocmai datorită caracterului mult prea analitic al construcției raționamentului, fără însă ca argumentația să fie afectată însă din punct de vedere al corectitudinii.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 7 puncte

Motivare:

Ca notă generală, în ansamblul hotărârilor, candidatul nu evită expunerea și detalierea tuturor aspectelor cauzei, indiferent de relevanța lor în economia procesului. Se poate observa că stilul de redactare al candidatului este mai degrabă unul laborios decât unul sintetic și concis, fiind observată tendința de a explica cât mai pe înțelesul părților argumentele care justifică soluția. O asemenea abordare se constată mai ales în cazul hotărârilor pronunțate în litigii mai complexe, în care disputele părților privesc mai multe aspecte de fapt sau de drept ale cauzei.

Această abordare face însă ca uneori, în cuprinsul hotărârilor să fie strecurate detalii care nu prezintă relevanță în economia litigiului, cu efect negativ asupra întinderii hotărârii și asupra conciziunii acesteia. Cu titlu exemplificativ se poate aminti hotărârea nr. 2 trimisă de candidat în cuprinsul căreia, în contextul în care s-a criticat soluția asupra cheltuielilor de judecată acordate de instanța inferioară solicitându-se reducerea acestora, candidatul expune într-un paragraf mai multe hotărâri ale CEDO privitoare la condițiile acordării cheltuielilor de judecată după care conchide că cererea nu se mai justifică a fi analizată.

De altfel, se observă că, în ceea ce privește cheltuielile de judecată, candidatul obișnuiește să insereze un paragraf reprezentând mai multe hotărâri ale CEDO, indiferent de problematica concretă referitoare la astfel de cheltuieli asupra căreia instanța este chemată să se pronunțe (hotărârile nr. 4 și 6 dintre cele trimise de candidat, sau hotărârile nr. 2, 7, 10, 13, 15, 21, 24, 29 selectate de comisie).

Se cuvine a se mai aminti, tot cu titlu exemplificativ, legat de aptitudinea de a evita detalii nerelevante, hot. 10 trimisă de candidat în cuprinsul căreia, valorificând concluziile instanței supreme din cuprinsul unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, candidatul a apreciat necesar să indice și cine a fost titularul sesizării dar și ce întrebări concrete au fost adresate instanței supreme, deși aceste aspecte nu prezentau vreo relevanță în litigiul dedus judecății. Un alt exemplu elocvent, din perspectiva acestui criteriu, este hot. nr.5 trimisă de candidat, în cuprinsul căreia sunt redată integral toate motivele de natură emoțională invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată, referitoare la suferința îndurată ca urmare a decesului persoanei apropiate, deși acestea nu au făcut obiect de analiză concretă și punctuală nici din partea primei instanțe și nici din partea instanței de apel.

Concluzia generală care se desprinde din lectura hotărârilor acestui candidat, dincolo de preocuparea vizibilă a acestuia de a fi cât mai precis, analitic, concret și mai explicit în argumentație, este aceea că, în privința abilității de a evita aglomerarea hotărârii judecătorești cu detalii nerelevante, performanțele candidatului mai pot suferi îmbunătățiri.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 10 puncte

Motivare:

Examinarea hotărârilor puse la dispoziția comisiei relevă că dispozitivul acestora se caracterizează prin concizie și precizie, fiind cât mai clar și complet formulat astfel încât să poată fi ușor de înțeles, conținând toate mențiunile necesare pentru a putea fi pus în executare, în ipotezele în care cuprinde dispoziții susceptibile a fi aduse la îndeplinire prin executare silită. Caracterul explicit, clar și complet al

dispozitivului se remarcă mai ales în ipoteza hotărârilor mai complexe, în care, soluția adoptată în calea de atac a apelului evocă fondul. A fost identificată o singură hotărâre în care s-a omis indicarea în cuprinsul dispozitivului a mențiunii referitoare la instanța la care trebuie depusă calea de atac (Hotărârea nr. 4 dintre cele transmise de candidat).

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor judecătorești redactate de candidat și supuse atenției comisiei, transpare cu evidență faptul că, în activitatea de judecată, acesta înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice, având forță persuasivă, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

De asemenea, acest candidat înțelege faptul că puterea de convingere a hotărârii și credibilitatea ei impun menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea sa, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele dovezi nu au fost luate în considerare, ori au fost apreciate ca fiind lipsite de verosimilitate.

Stilul propriu al candidatului, orientat spre analiză și detaliu, face ca examinarea și interpretarea probelor să reprezinte un aspect de greutate în cuprinsul hotărârilor redactate. Cu toate acestea, au fost identificate și hotărâri în cuprinsul cărora analiza probelor a fost realizată în termeni generici, concluzia instanței fiind corelată cu trimitere la „actele dosarului” sau la „probatoriul administrat” (de exemplu, hotărârea nr.9 selectată de comisie).

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE dar și o abilitate în a valorifica această jurisprudență în propriile hotărâri pronunțate atunci când problematica juridică a cauzei o impune, cu referiri la hotărârile relevante ale acestor instanțe naționale sau suprastatale.

Deși a fost identificată și o hotărâre în cuprinsul căreia existau trimiteri generice la jurisprudența CEDO sau a instanței supreme (Hotărârea nr.12 selectată de comisie), în celelalte cazuri aceste trimiteri nu sunt formale, ci vizează conținutul de fond al dezlegărilor cuprinse în aceste hotărâri, valorificate în mod corect în soluționarea proceselor și în motivarea a hotărârilor.

În acest sens, se pot aminti exemplificativ valorificări ale jurisprudenței CEDO, mai precis cauza Van de Hurk c. Țările de Jos, hot. din 19 aprilie 1994, §59 sau cauza Albina c. România, hot. din 28 aprilie 2005, §30 (hotărârea nr.2 trimisă de candidat și hotărârea nr. 6 selectată de comisie) cu referire la dreptul la un proces echitabil, dar și hotărârea Hirvisaari c. Finlanda din 27 septembrie 2001 (hotărârea nr.2 trimisă de candidat).

În egală măsură, candidatul a valorificat, atunci când a fost cazul, și jurisprudența CJUE, de exemplu C-186/16 Andriuc și alții (hotărârea nr.7 selectată de comisie)

Au fost identificate și valorificări ale jurisprudenței Curții Constituționale, mai precis ale Deciziilor nr. 303/2009 și nr. 737/2008 privitoare la sancțiunii nulității pentru depunerea apelului și recursului la instanța incompetentă (hotărârea nr. 5 trimisă de candidat) sau Deciziile nr.623/2016 și nr.62/2017 ale Curții Constituționale referitoare la examenul de constituționalitate a Legii nr.77/2016 privind darea în plată (hotărârea 25 selectată de comisie).

Din lectura hotărârilor analizate, s-a constatat valorificarea nu doar a jurisprudenței obligatorii a instanței supreme (de ex. Decizia RIL nr.18/23.10.2023 – hotărârea nr.5 trimisă de candidat), dar și decizii de speță ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (hotărârile nr.7 și 10 trimise de candidat sau hotărârea nr.29 selectată de comisie).

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

În perioada supusă analizei, nu au fost înregistrate situații în care hotărârile judecătorești pronunțate de candidat să fi fost redactate cu depășirea termenului legal de redactare, spre deosebire de datele statistice care evidențiază activitatea secției din care rezultă că s-au înregistrat în medie chiar și 30 de hotărâri neredactate în termen pe an (de exemplu perioada 2020 – 2022). Pe de altă parte, aceleași performanțe notabile au fost înregistrate și în ceea ce privește durata de soluționare a cauzelor, candidatul înregistrând anual o medie de 0 – 6 luni de soluționare a dosarelor ce i-au fost deferite spre soluționare, sub media înregistrată la nivelul secției în fiecare an. Toate aceste performanțe notabile au fost obținute în contextul în care candidatul a îndeplinit și alte atribuții de serviciu în afară de activitatea de soluționare a litigiilor, acesta exercitând anual cu preponderență sarcini legate de analiza practicii instanțelor de control judiciar, ori cele legate de punerea în executare a hotărârilor civile.

V. Punctaj total (maxim 100 puncte): 90 puncte

Data: 2 decembrie 2024

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

Judecător

– Președinte

.....

Judecător

- Membru

.....

Prof. univ. dr.

Membru

.....